0.On-Soz+Mundericat=EMAS_Layout 1 23.05.2024 19:57 Page 1

WWW.MKS.AZ saytının

“Öyrətmək savab, öyrənmək qazanc” kitabxanası

seriyasından

ƏMAS PLATFORMASI: A-DAN Z-YƏ (II NƏŞR)

BAKI- 2024

0.On-Soz+Mundericat=EMAS_Layout 1 23.05.2024 19:57 Page 2

MKS ACADEMY
Öyrətmək savab, öyrənmək qazanc!
Cəfər Cabbarlı küçəsi 44, Caspian Plaza
Telefonlar: 050-368-12-72
web: www.mks.az
email: mksacademy2022@gmail.com

Müəllif Anar Bayramov
21 avqust 1980-ci ildə anadan olub. Bakıda yerləşən 1 saylı Fizika-riyaziyyat və informatika təmayüllü orta məktəbi müvəffəqiyyətlə bitirib. 1996-2002-ci illərdə Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin “Mühasibat uçotu və audit’ fakültəsində bakalavr və magistr təhsili alıb. Hərbi xidmətdən sonra bir müddət özəl müəssisələrdə və QHT sektorunda mühasib, maliyyə direktoru vəzifələrində çalışıb. Hazırda 10 ildən artıq çalışdığı, vaxtilə filialın mühasibi, baş ofisdə mühasib, baş mühasib, əməliyyat bölməsinin müdiri vəzifələrini tutduğu təşkilatda baş daxili auditor kimi əmək fəaliyyətini davam etdirir.

İndiyədək mühasibatlıq, vergi işi və insan resursları mövzularında nəşr edilən bir neçə kitabın müəllifi və redaktoru olub.

Redaktor: Qalib Toğrul

ƏMAS Platforması:A-dan Z-yə (II nəşr)
Bakı - may -2024, 312 səhifə

0.On-Soz+Mundericat=EMAS_Layout 1 23.05.2024 19:57 Page 3

Ön Söz

10 may 2022-ci il tarixdə istifadəyə verilən Əmək Münasibətləri və Məşğulluq Altsisteminin (ƏMAS) yaradılmasında məqsəd mövcud sistemin (e-gov.az) təkmilləşdirilməsi idi. Mübağiləsiz demək olar ki, ƏMAS platforması öz sələfi e-gov.az-la müqayisədə geniş texniki imkanlara və aydın vizyona malik olan müasir elektron sistemdir.

Bütün yeni informasiya texnologiyaları məhsullarında olduğu kimi ƏMAS-ın da tətbiqi ilk dövrlərdə sistemlə bağlı praktiki informasiyanın azlığı və təbii ajiotaj səbəbindən müəyyən problemlərlə müşayiət olunub. Yeni sistemlə bağlı maarifləndirmə prosesində aparıcı rolu müvafiq dövlət qurumu oynasa da, öz fəaliyyətində "Öyrətmək savab, öyrənmək qazanc" devizini rəhbər tutan "MKS Academy"in təşkil etdiyi maarifləndirmə sessiyalarının da həlledici rolu olub. Məhz belə seminarlarda ƏMAS altsisteminin tətbiqi məsələləri ilə bağlı praktiki maaarifləndirici kitabın hazırlanmasına ehtiyac olduğu ortaya çıxıb və operativ şəkildə hazırladığımz birinci nəşr böyük maraqla qarşılanıb.

Sizə təqdim etdiyimiz ikinci nəşr ötən 2 ildə ƏMAS-da aparılan təkmilləşdirmə işlərini geniş şəkildə əhatə edir. Nəşrdə əyani olaraq ƏMAS altsisteminin texniki imkanları nümayiş etdirilməklə praktiki məsələlər üzərindən əməliyyatların elektron sistemdə işlənilməsi addım-addım əks etdirilib. Kitab ƏMAS altsistemində həyata keçirilən bütün əməliyyatların (təşkilati strukturun yaradılması, nüsxələnməsi, mövcud struktura dəyişikliklərin həyata keçirilməsi, işəgötürən və işçilər haqqında məlumatların işlənilməsi, səlahiyyətlərin həvalə olunması, əmrlərin hazırlanması, əmək müqaviləsinin qeydiyyatı, ona dəyişiklik və əlavələr olunması, vəzifə dəyişikliyi, vakant vəzifənin yaradılması və qeydiyyatı, əsas və əlavə məzuniyyətlər, işçinin istehsalatda bədbəxt hadisələr və peşə xəstəlikləri nəticəsində peşə əmək qabiliyyətinin itirilməsi hallarından icbari sığortalanması, əmək müqaviləsinə xitam halları, Dövlət Əmək Müfəttişliyinə müraciət və sair) sistemdə qeydiyyatını əhatə edir.

Kitabda ƏMAS altsisteminin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı bağlı hazırladığımız təkliflər də yer alır. Maraqlıdır ki, ƏMAS platformasının tətbiqi əmək qanunvericiliyində olan müəyyən ziddiyyətli məqamların da təkrar nəzərdən keçirilməsinə və geniş müzakirəyə çıxarılmasına təkan verdi. Kitabda belə məqamlar barədə də ətraflı izah təqdim olunub. Ümumiyyətlə, kitabda əmək münasibətlərinin tətbiqinin ƏMAS altsistemində əks etdirilməsi ilə bağlı təqdim olunan bütün texniki prosedurlar əmək qanunvericiliyinin tələbləri çərçivəsində şərh edilib.

Kitabın daha bir özəlliyi məlumatları ƏMAS platformasında işlənilən əməliyyatların kargüzarlığının – daxili rəsmiləşdirməsinin verilməsidir. Nəşrə daxil edilən əmr və əmək müqaviləsinə əlavə razılaşma nümunələri həmkarlarımızın işinin asanalaşdırılması və kitabın bitkinliyinin təmin olunması məqsədilə tərtib olunub.

0.On-Soz+Mundericat=EMAS_Layout 1 23.05.2024 19:57 Page 4

BÖLMƏ I. Əmək müqaviləsi bildirişinin elektron qeydiyyatı

BÖLMƏ II.ƏMAS altsistemindən istifadə imkanları

2.1. İşçi tərəfindən ƏMAS altistemindən istifadə..............................**18**
2.2. ƏMAS altsistemi üzrə yeniliklər **22**
2.3. Vəzifəli şəxsin qeydiyyatı **25**
2.4. İstifadəçi səlahiyyətləri...**29**
2.5. Struktur bölmə **36**

BÖLMƏ III. Ştat vahidinin yaradılması, vakansiya bankı, əmək müqaviləsinin bağlanması, ona dəyişikliklərin edilməsi və xitam verilməsi

3.1. Ştat vahidinin yaradılması **62**
3.2. Boş iş yerləri haqqında məlumatın verilməsi **73**

BÖLMƏ IV. Əmək müqaviləsi bildirişinin imzalanması

4.1. ƏMAS altsistemində məlumatların inteqrasiyası **86**
4.2. ƏMAS altsistemində məlumatların inteqrasiyası **88**
4.3.“İşçi haqqında məlumatlar” bölməsi..**92**
4.4. “İş məlumatları” bölməsi **94**
4.5. İşçilərlə bağlı məlumat formaları...**103**
4.6. Əmək müqaviləsinin müddəti **112**
4.7. İşçinin əmək funksiyası...**119**
4.8. Əmək şəraitinin şərtləri...**121**
4.8.1. Əməyin ödənilməsi **121**
4.8.2. Əmək şəraiti...**130**
4.8.3. İş vaxtından artıq iş...**134**
4.8.4. Əmək haqqının ödənilməsi **136**
4.9. Əmək mühafizəsi **140**
4.10. İş rejimi **143**
4.10. Məzuniyyət **150**
4.11. Bədən tərbiyəsi..**164**

0.On-Soz+Mundericat=EMAS_Layout 1 23.05.2024 19:57 Page 5

4.12. Sosial sığorta haqqı, mülkiyyətdən pay
və öz əmlakından istifadə **167**
4.13. Əmək müqaviləsi dəyişiklik və xitamla bağlı əlavələr **170**
4.14. Əmək müqaviləsi bağlanması bildirişinin
imzalanması prosesi **174**

BÖLMƏ V. Əmək müqaviləsi bildirişinin elektron qeydiyyatı

5.1. Əmək müqaviləsi bildirişinə dəyişikliyin həyata keçirilməsi **188**
5.2. Əmək müqaviləsinə dəyişikliklərin rəsmiləşdirilməsi **193**
5.3. Əmək müqaviləsi dəyişikliklərin nümünəvi halları **195**
5.4. Əmək müqaviləsinin müddəti ilə bağlı dəyişikliklər **197**
5.5. İş vaxtı və əmək haqqı üzrə dəyişikliklər **205**
5.6. Əmək müqaviləsi üzrə səhvlərin aradan qaldırılması **209**

BÖLMƏ VI. Məzuniyyət əmrlərinin rəsmiləşdirilməsi

6.1. ƏMAS altsistemində məzuniyyət əmrləri hazırlanmasında
məqsəd **212**
6.2. Əmək məzuniyyətin hazırlanması **217**
6.3.Elektron təhsil məzuniyyəti **227**
6.4. Sosial və ya qismən odənişli sosial məzuniyyət **229**
6.5. Ödənişsiz məzuniyyət **229**
6.6. Elektron məzuniyyət əmrləri üzrə digər vacib məqamlar **230**

BÖLMƏ VII. Əmək müqaviləsinə xitam

7.1. Xitam əmri ilə bağlı proses **234**
7.2. Xitam əmrinin imzalanması **249**

BÖLMƏ VIII. ƏMAS altsistemində hesabatlılıq

8.1. Əmək müqaviləsi bildirişi **254**
8.2. Qüvvədən düşən əmək müqaviləsi bildirişləri **255**
8.3. İcrada olan əmək müqaviləsi bildirişləri **257**
8.4. Müddəti bitən əmək müqavilələri **258**
8.5. Qüvvədə olan əmək müqaviləsi bildirişləri **259**

0.On-Soz+Mundericat=EMAS_Layout 1 23.05.2024 19:57 Page 6

8.6. Ləğv edilmiş əmək müqaviləsi bildirişləri................................**260**
8.7. İmzaya göndərilən əmək müqaviləsi bildirişləri........................**261**
8.8. Elektron əmək müqaviləsi və əmək müqaviləsi bildirişlərinin əldə edilməsi **262**
8.9. Elektron xitam və məzuniyyət əmrləri.......................................**270**

BÖLMƏ IX. Rəsmi yazışmalar

9.1. Əmək müqaviləsi bildirişi üzrə müraciət...................................**276**
9.2. Xitam əmrinin etibarsızlaşdırılması...**279**
9.3. Müraciətlərin araşdırılması...**282**
9.4. Rəsmi yazışmalar..**285**
9.4.1. İş yerlərinin attestasiya barədə məlumat.................................**285**
9.4.2. Ağlabatan uyğunlaşma...**287**

BÖLMƏ X. İstehsalatda bədbəxt hadisələr və peşə xəstəlikləri nəticəsində peşə əmək qabiliyyətinin itirilməsi hallarından icbari sığortalanması

10.1. Qanunvericilik əsasları **290**
10.2. Sığorta müqaviləsinin imzalanması..**291**
10.3. İşçilər üzrə dəyişikliklərin qeydiyyatının həyata keçirilməsi ..**298**
10.4. Sığorta müqavilələri üzrə sənədlər **301**
10.5. İcbari tibbi sığorta müqavilələri üzrə bağlı digər məqamlar....**302**